

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE**

**S T A T U S Z D R A V L J A
PUČANSTVA KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE
ŽUPANIJE U 2020.**

KOPRIVNICA, 2021.

Izdavač:

Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
Služba za javno zdravstvo i socijalnu medicinu

Trg Tomislava dr. Bardeka 10/10
48 000 KOPRIVNICA

Glavni urednik:

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

Tehnička podrška:

Suzana Šestak, mag. med. techn.

Prikupljanje podataka:

Suzana Šestak, mag. med. techn.

Nadica Puškaš, mag. act. soc.

Darko Radiček, dr. med.

Zlatan Heinrich, bacc. med. lab. diagn.

Molimo korisnike Statusa zdravlja da prilikom korištenja podataka navedu izvor

S A D R Ž A J

I.	UVOD	3
	STANOVNIŠTVO KOPRIVNIČKO – KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE	6
*	Popis stanovništva po gradovima i općinama 2001. i 2011.	7
*	Osnovni kontingenti stanovništva 2001. i 2011.	8
II.	VITALNI DOGAĐAJI	9
*	Prirodno kretanje stanovništva po gradovima i općinama u 2020.	10
*	Živorođeni i umrli prema spolu u 2020.	11
*	Natalitet, mortalitet, prirodni priraštaj u 2020.	12
*	Prirodni priraštaj županije, gradova i općina, 2001-2020	13
*	Živorođeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodni priraštaj u županiji, 1991.-2020.	14
*	Natalitet i mortalitet u županiji, 1991.-2020.	15
*	Umrli prema uzroku smrti u 2020.	16
*	Umrli prema godinama starosti u 2020.	17
*	Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020.	18
*	Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2020.	18
*	Umrli zbog novotvorina u 2020.	19
	Umrli zbog nasilnih smrti	20
III.	POBOL (MORBIDITET) primarne zdravstvene zaštite	22
*	Obiteljska medicina i pedijatri	23
*	Zdravstvena zaštita žena	25
*	Dentalna medicina.....	27
IV.	HITNA MEDICINSKA POMOĆ	28
V.	ZARAZNE BOLESTI	30
*	Kretanje zaraznih bolesti	31
*	Cijepljenje i procijepljenost	34
*	Etiološka dijagnostika u mikrobiološkoj djelatnosti	35
VI.	CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI	37
*	Ovisnost o psihoaktivnim drogama	38
*	Ovisnost o alkoholu	43
VII.	ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI	49
*	Zdravstvene ustanove i djelatnici u Županiji u 2020.....	50

Publikacija *Status zdravlja Koprivničko-križevačke županije za 2020.*, koju objavljuje Zavod za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije, rezultat je kontinuiranog godišnjeg prikupljanja i obrade zdravstveno-statističkih podataka od svih subjekata uključenih u zdravstvenu zaštitu na području županije te podataka demografske statistike iz Državnog zavoda za statistiku. Publikacija se izdaje kontinuirano svake godine.

Publikacija pred vama predstavlja prikaz zdravstvenog stanja u Koprivničko-križevačkoj županiji za 2020. kao i neke trendove. U njoj se nalaze informacije koje smo smatrali da su najvažnije za prikaz i ocjenu zdravstvenog stanja pučanstva Koprivničko-križevačke županije.

Na području od 1.748 km² na koliko se prostire Koprivničko-križevačka županija, prema podacima popisa stanovništva iz 2011. živi 115.584 stanovnika, što je za 8.831 (7,1%) manje nego prema popisu stanovništva iz 2001. godine. Iako je teško reći koliko bi smanjenje stanovništva bilo da se primijenila ista metodologija prikaza kao kod popisa stanovništva iz 2001., ipak se s velikom vjerojatnošću može reći kako je smanjenje stanovništva u županiji stvarno te kako nije samo različita metodologija u prikupljanju podataka uzrok tog smanjenja. Naime, prateći trendove tijekom više desetljeća - negativan trend prirodnog priraštaja gdje više osoba umire nego što se rodi te negativan migracijski trend gdje se više stanovnika odseli nego useli, ne daju nadu da bi stanje bilo bitno drugačije da se primijenila ista metodologija prikupljanja podataka kao i u 2001. godini.

Županija se sastoji od tri grada (Koprivnice - administrativnog središta, Križevaca i Đurđevca) u kojima živi 60.240 stanovnika ili 52% stanovnika, te 22 općine od kojih su, kao i 2001., i nadalje najveće općine Sv. Ivan Žabno, Sv. Petar Orehovec i Virje.

U 2020. rođeno je 957 djece (952 živorođene i 5 mrtvorođene) dok je umrlo 1.654 osoba. Prirodni priraštaj bio je negativan za 702 osobe.

Prateći podatke o rođenim i umrlim osobama od 1991. godine, prirodni priraštaj je svih tih godina negativan odnosno broj umrlih je viši od živorođenih.

U razdoblju 1991.-2000., broj živorođenih je uz međugodišnje oscilacije opadao što zbog metodoloških promjena prikazivanja tih podataka, a što zbog stvarno manjeg broja rođene djece. U tom razdoblju, prosječan broj živorođenih bio je 1.372, a umrlih 1.913 osoba.

U razdoblju 2001.-2010., broj živorođenih blago je oscilirao iz godine u godinu (otprilike između 1.100-1.200), s time da je tijekom toga razdoblja prosječno bilo 1.169 živorođenih, a 1.713 umrlih osoba.

U razdoblju 2011.-2020., broj živorođenih opada iz godine u godinu, a od 2017. već treću godinu zaredom broj živorođene djece spustio se ispod 1.000. U prošloj godini, zbog

svima nama znane COVID-19 bolesti, došlo je do porasta broja umrlih, nakon što je dvije uzastopne godine bio nešto viši od 1500 umrlih osoba godišnje. Tako u proteklom desetljeću, peti put imamo broj umrlih veći od 1.600 osoba godišnje (najviše umrlih osoba bilo je 2016. kada je umrlo 1.664 osoba. Tijekom 2011.-2020. razdoblja prosječno je bilo 1.030 živorođenih, a 1.583 umrlih osoba.

I u ovom Statusu zdravlja koristimo priliku i ističemo kako navedeni podaci ukazuju na zaključak kako je Koprivničko-križevačka županija sve *starja* s nedovoljnim pomlađivanjem stanovništva što će u budućnosti neminovno dovesti do problema u mirovinskom sustavu, većoj zdravstvenoj potrošnji te uvećanim socijalnim potrebama.

Već dugi niz godina, vodeći uzroci smrti u našoj županiji su bolesti cirkulacijskog sustava od kojih je u 2020. umrlo 42,3% osoba te zločudne novotvorine od kojih je umrlo 22,2% osoba. Na trećem mjestu po smrtnosti bila je šećerna bolest s udjelom od 8,6%.

Nova bolest - COVID-19, koja se pojavila 2020. kao pandemija, bila je na četvrtom mjestu po smrtnosti s udjelom od 7,6%

Od bolesti cirkulacijskog sustava umrlo je u 2020. ukupno 700 osoba, više žena (59,1%) nego muškaraca (40,9%). Unutar skupine bolesti cirkulacijskog sustava, u 2020. najviše je osoba umrlo zbog: hipertenzije (visokog tlaka) -26,9%, cerebrovaskularnih bolesti (moždani udar) -23,6%, kronične ishemične bolesti srca -15,9% te akutnog infarkta srca - 9,7% osoba.

Od zločudnih novotvorina umrlo je u 2020. ukupno 368 osoba. Umrlo je više muškaraca (59,5%) nego žena (40,5%). Razlog tomu prvenstveno leži u obolijevanju i umiranju od karcinoma koji se povezuju s pušenjem jer puši više muškaraca nego žena. Smrtnost za prvi pet najučestalijih karcinoma bila je: rak bronha i pluća - umrlo 86 osoba (76% muškarca, 24% žena), rak debelog crijeva s rektumom – umrlo 53 osobe (55% muškarca, 45% žena), rak želuca – umrlo 28 osoba (50% muškaraca, 50% žena), rak prostate - 24 muškaraca te rak dojke - 14 žena.

Statistika pobola primarne zdravstvene zaštite (obiteljska medicina, zaštita djece, žena te dentalna zdravstvena zaštita) od prošle godine prikuplja se i obrađuje direktno iz CEZIH sustava HZZO-a, (dobivena je od HZJZ), a ne više iz pojedinačnih i zbirnih izvješća ordinacija primarne zdravstvene zaštite koje su direktno pristizale u zavode za javno zdravstvo. Iz tog razloga, podaci se razlikuju i ne mogu se uspoređivati s prijašnjim godinama.

Ukupno je u zdravstvenom sektoru na dan 31. prosinca 2020. bilo 1.660 zaposlenih od čega je 80% bilo zdravstvene struke, a 20% administrativno-tehničke.

Na kraju, kako bi ostalo zapisano za povijest, podsjećamo kako je 2020.-u obilježila pandemija COVID-19 bolesti, s posljedičnim mnogobrojim obolijevanjem te smrtnim ishodima.

Zahvaljujemo svim davaocima podataka koji su omogućili da sadržaj ove publikacije bude što obuhvatniji i kvalitetniji.

prim. dr. sc. Davorka Gazdek, dr. med.

spec. javnog zdravstva

subspec. iz alkoholizma i drugih ovisnosti

sveučilišni spec. medicinskog prava

I.

STANOVNIŠTVO
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Popis stanovništva po gradovima i općinama
Koprivničko - križevačke županije

		2001.*	2011.**
UKUPNO		124.467	115.584
GRADOVI			
1.	Koprivnica	30.994	30.854
2.	Križevci	22.324	21.122
3.	Đurđevac	8.862	8.264
OPĆINE			
1.	Drnje	2.156	1.863
2.	Đelekovec	1.824	1.533
3.	Ferdinandovac	2.107	1.750
4.	Gola	2.760	2.431
5.	Gornja Rijeka	2.035	1.779
6.	Hlebine	1.470	1.304
7.	Kalinovac	1.725	1.597
8.	Kalnik	1.611	1.351
9.	Kloštar Podravski	3.603	3.306
10.	Koprivnički Bregi	2.549	2.381
11.	Koprivnički Ivanec	2.361	2.121
12.	Legrad	3.161	2.241
13.	Molve	2.379	2.189
14.	Novigrad Podravski	2.764	2.872
15.	Novo Virje	1.412	1.216
16.	Peteranec	2.848	2.704
17.	Podravske Sesvete	1.778	1.630
18.	Rasinja	3.818	3.267
19.	Sokolovac	3.964	3.417
20.	Sveti Ivan Žabno	5.628	5.222
21.	Sveti Petar Orehovec	5.137	4.583
22.	Virje	5.197	4.587

Izvor: *Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

**Popis stanovništva iz 2011. Web stranice Državnog zavoda za statistiku

Osnovni kontingenți stanovništva, 2001. i 2011.

Struktura stanovništva po dobnim skupinama															
Koprivničko-križevačka županija	Ukupno	%	0-6	%	0-14	%	0-19	%	Fertilni 15-49	%	Radni M 15-64	%	65 i više godina	%	
SVI	2001.	124.467	100,0	9.410	7,6	21.064	16,9	29.438	23,7	-	-	78.410	63,0	20.520	16,5
	2011.	115.584	100,0	8.087	7,0	18.151	15,7	24.937	21,6	-	-	76.937	66,6	20.496	17,7
muškarci	2001.	60.118	48,3	4.797	8,0	10.798	18,0	15.097	25,1	-	-	41.589	69,2	7.557	12,6
	2011.	55.964	48,4	4.316	7,7	9.453	16,9	12.958	23,2	-	-	38.970	69,6	7.541	13,5
žene	2001.	64.349	51,7	4.613	7,2	10.266	16,0	14.341	22,3	29.160	45,3	36.821	57,2	12.963	20,1
	2011.	59.620	51,6	3.771	6,3	8.698	14,6	11.979	20,1	25.775	43,2	37.967	63,7	12.955	21,7

Izvor: Popis stanovništva iz 2001. Podaci preuzeti iz Statističkog ljetopisa RH, 2004.

Popis stanovništva iz 2011. Podaci preuzeti s web stranica Državnog zavoda za statistiku

Napomena: Kod interpretacije podataka i uspoređivanja, treba voditi računa da je između dviju popisnih godina došlo do izvjesnih metodoloških promjena te da se podaci ne mogu u potpunosti uspoređivati.

II.

VITALNI DOGAĐAJI

Prirodno kretanje stanovništva Koprivničko-križevačke županije u 2020. po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	ROĐENI			UMRLI		PRIRODNO KRETANJE
	UKUPNO	ŽIVOROĐENI	MRTVOROĐENI	UKUPNO	DOJENČAD	
Koprivnica	259	256	3 (2m/1ž)	400	1 (1m)	-144
Križevci	170	170		279		-109
Đurđevac	77	76	1 (1ž)	106		-30
Drnje	21	21		28		-7
Đelekovec	7	6	1 (1m)	23		-17
Ferdinandovac	9	9		22		-13
Gola	30	30		42		-12
Gornja Rijeka	13	13		24		-11
Hlebine	10	10		21		-11
Kalinovac	11	11		24		-13
Kalnik	8	8		17		-9
Kloštar Podravski	41	41		52	1 (1ž)	-11
Koprivnički Bregi	19	19		36		-17
Koprivnički Ivanec	23	23		48		-25
Legrad	16	16		41	1 (m)	-25
Molve	20	20		41		-21
Novigrad Podravski	22	22		53	1 (1m)	-31
Novo Virje	11	11		15		-4
Peteranec	21	21		49		-28
Podravske Sesvete	4	4		27		-23
Rasinja	23	23		41		-18
Sokolovac	16	16		62		-46
Sveti Ivan Žabno	53	53		75		-22
Sveti Petar Orehovec	41	41		72		-31
Virje	32	32		56		-24
ŽUPANIJA	957	952	5	1.654	4	-702

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Napomena: „m“ je oznaka za muški spol; „ž“ je oznaka za ženski spol

**Živorođeni i umrli u 2020.
po gradovima i općinama te prema spolu**

GRAD / OPĆINA	ŽIVOROĐENI			UMRLI		
	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI	SVEGA	MUŠKI	ŽENSKI
Koprivnica	256	127	129	400	200	200
Križevci	170	86	84	279	126	153
Đurđevac	76	36	40	106	56	50
Drnje	21	9	12	28	16	12
Đelekovec	6	3	3	23	11	12
Ferdinandovac	9	7	2	22	5	17
Gola	30	21	9	42	18	24
Gornja Rijeka	13	9	4	24	12	12
Hlebine	10	5	5	21	10	11
Kalinovac	11	7	4	24	13	11
Kalnik	8	4	4	17	9	8
Kloštar Podravski	41	21	20	52	29	23
Koprivnički Bregi	19	13	6	36	19	17
Koprivnički Ivanec	23	10	13	48	20	28
Legrad	16	9	7	41	16	25
Molve	20	13	7	41	25	16
Novigrad Podravski	22	13	9	53	26	27
Novo Virje	11	3	8	15	5	10
Peteranec	21	11	10	49	31	18
Podravske Sesvete	4	2	2	27	15	12
Rasinja	23	13	10	41	19	22
Sokolovac	16	6	10	62	31	31
Sveti Ivan Žabno	53	22	31	75	41	34
Sveti Petar Orehovec	41	14	27	72	29	43
Virje	32	16	16	56	24	32
ŽUPANIJA	952	480	472	1.654	806	848

Izvor: Državni zavod za statistiku - podaci za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Natalitet, mortalitet i prirodni priraštaj u 2020. po gradovima i općinama

GRAD / OPĆINA	NATALITET %	MORTALITET %	PRIRODNI PRIRAŠTAJ %
Koprivnica	8,3	13,0	-4,7
Križevci	8,0	13,2	-5,2
Đurđevac	9,2	12,8	-3,6
Drnje	11,3	15,0	-3,8
Đelekovec	3,9	15,0	-11,1
Ferdinandovac	5,1	12,6	-7,4
Gola	12,3	17,3	-4,9
Gornja Rijeka	7,3	13,5	-6,2
Hlebine	7,7	16,1	-8,4
Kalinovac	6,9	15,0	-8,1
Kalnik	5,9	12,6	-6,7
Kloštar Podravski	12,4	15,7	-3,3
Koprivnički Bregi	8,0	15,1	-7,1
Koprivnički Ivanec	10,8	22,6	-11,8
Legrad	7,1	18,3	-11,2
Molve	9,1	18,7	-9,6
Novigrad Podravski	7,7	18,5	-10,8
Novo Virje	9,0	12,3	-3,3
Peteranec	7,8	18,1	-10,4
Podravske Sesvete	2,5	16,6	-14,1
Rasinja	7,0	12,5	-5,5
Sokolovac	4,7	18,1	-13,5
Sveti Ivan Žabno	10,1	14,4	-4,2
Sveti Petar Orehovec	8,9	15,7	-6,8
Virje	7,0	12,2	-5,2
ŽUPANIJA	8,2	14,3	-6,1

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

Napomena: Stope nataliteta, mortaliteta i prirodnog priraštaja su računate u odnosu na popis stanovništva 2011.

Prirodni priraštaj (%) županije, gradova i općina, 2011. - 2020.

Grad/općina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Koprivnica	1,4	1,4	0,4	-0,9	-1,7	-3,1	-2,4	-3,1	-1,9	-4,7
Križevci	-3,2	-1,9	-2,7	-3,8	-4,2	-6,3	-5,6	-4,5	-4,7	-5,2
Đurđevac	-4,2	-1,9	-0,2	-1,9	-5,3	-2,9	-2,5	-0,4	-3,6	-3,6
Drnje	-9,7	-4,8	-3,8	-1,6	-4,8	-8,1	-3,8	-7,5	-10,7	-3,8
Đelekovec	-17,6	-9,8	-13,7	-4,6	-5,9	-17,6	-14,4	-6,5	-10,4	-11,1
Ferdinandovac	-10,9	-10,9	-6,9	-7,4	-14,9	-14,3	-11,4	-9,1	-10,3	-7,4
Gola	-8,6	-11,5	-11,9	-9,5	-10,3	-9,9	-1,2	-6,6	-1,2	-4,9
Gornja Rijeka	-9,0	-9,0	-1,7	-11,8	-9,0	-2,2	-12,4	-1,7	3,9	-6,2
Hlebine	-13,8	-7,7	-1,5	-11,5	-7,7	-3,1	-9,2	-3,8	-10,0	-8,4
Kalinovac	-6,9	-9,4	-10,0	-3,1	-9,4	-11,9	-10,6	-7,5	-8,8	-8,1
Kalnik	-9,6	-15,5	-11,8	-2,2	-0,7	-5,9	-22,2	-5,9	-10,4	-6,7
Kloštar Podravski	-8,2	-4,8	-0,9	-3,6	-5,1	-2,7	-4,8	-2,4	-3,9	-3,3
Koprivnički Bregi	-0,8	-6,3	-7,6	-5,5	-8,8	-5,0	-10,1	-8,4	-8,0	-7,1
Koprivnički Ivanec	-9,0	-9,9	-2,4	-6,1	-7,5	-7,5	-9,4	-6,1	-1,9	-11,8
Legrad	-16,5	-19,2	-11,6	-10,7	-17,4	-13,8	-10,7	-4,0	-11,2	-11,2
Molve	-12,3	-4,1	-5,9	-8,2	-8,2	1,4	-7,8	-10,1	-6,4	-9,6
Novigrad Podravski	-11,5	-12,2	-5,9	-0,7	-6,6	-11,1	-7,3	-5,9	-1,4	-10,8
Novo Virje	4,9	-9,9	-6,6	-4,1	-6,6	-13,2	-9,0	-3,3	-7,4	-3,3
Peteranec	-1,8	-3,7	3,3	-6,7	-4,8	-0,4	-5,5	-5,5	-6,7	-10,4
Podravske Sesvete	-11,0	0,0	-2,5	0,0	-1,2	-10,4	-8,6	-6,7	-2,5	-14,1
Rasinja	-6,1	-9,8	-3,4	-9,8	-8,6	-11,3	-8,6	-7,7	-7,0	-5,5
Sokolovac	-8,8	-10,5	-5,3	-7,3	-12,3	-5,6	-8,2	-10,8	-11,4	-13,5
Sveti Ivan Žabno	-5,2	-9,2	-3,8	-10,3	-6,9	-3,6	-2,9	-7,9	-3,3	-4,2
Sveti Petar Orehovec	-2,6	-6,5	-3,5	-7,6	-6,3	-5,5	-4,6	-2,0	-7,4	-6,8
Virje	-9,6	-6,1	-8,3	-10,5	-7,0	-8,7	-10,0	-6,3	-7,4	-5,2
ŽUPANIJA	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku rođeni, živorođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno (po godinama, zaključno s 2020.)

Napomena: Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije - za godine 2011.-2020., stope prirodnog priraštaja računate na popis stanovništva 2011.

Živorođeni (natalitet), umrli (mortalitet), prirodno kretanje (priček) za Koprivničko-križevačku županiju, 1991. - 2020.

Koprivničko-križevačka županija	1991.	1992.	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
Živorođeni	1.418	1.353	1.413	1.375	1.345	1.501	1.488	1.352	1.263	1.208
Natalitet (%)	11,0	10,5	10,9	10,6	10,4	11,6	11,5	10,4	9,8	9,3
Umrli	2.034	2.036	2.008	1.972	1.961	1.888	1.873	1.803	1.797	1.754
Mortalitet (%)	15,7	15,7	15,5	15,2	15,2	14,6	14,5	13,9	13,9	13,6
Prirodno kretanje	-616	-683	-595	-597	-616	-387	-385	-451	-534	-546
Priček (%)	-4,8	-5,3	-4,6	-4,6	-4,8	-3,0	-3,0	-3,5	-4,1	-4,2

Koprivničko-križevačka županija	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Živorođeni	1.200	1.168	1.104	1.099	1.239	1.127	1.157	1.232	1.190	1.173
Natalitet (%)	9,6	9,4	8,9	8,8	10,0	9,1	9,3	9,9	9,6	9,4
Umrli	1.706	1.724	1.708	1.738	1.694	1.702	1.709	1.751	1.721	1.673
Mortalitet (%)	13,7	13,9	13,7	14,0	13,6	13,7	13,7	14,1	13,8	13,4
Prirodno kretanje	-506	-556	-604	-639	-455	-575	-552	-519	-531	-500
Priček (%)	-4,1	-4,5	-4,9	-5,1	-3,7	-4,6	-4,4	-4,2	-4,3	-4,0

Koprivničko-križevačka županija	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Živorođeni	1.108	1.092	1.113	1.059	1.010	1.012	977	998	976	952
Natalitet (%)	9,6	9,4	9,6	9,2	8,7	8,8	8,5	8,6	8,4	8,2
Umrli	1.607	1.575	1.456	1.573	1.626	1.664	1.624	1.538	1.514	1.654
Mortalitet (%)	13,9	13,6	12,6	13,6	14,1	14,4	14,1	13,3	13,1	14,3
Prirodno kretanje	-499	-483	-343	-514	-616	-652	-647	-540	-538	-702
Priček (%)	-4,3	-4,2	-3,0	-4,4	-5,3	-5,6	-5,6	-4,7	-4,7	-6,1

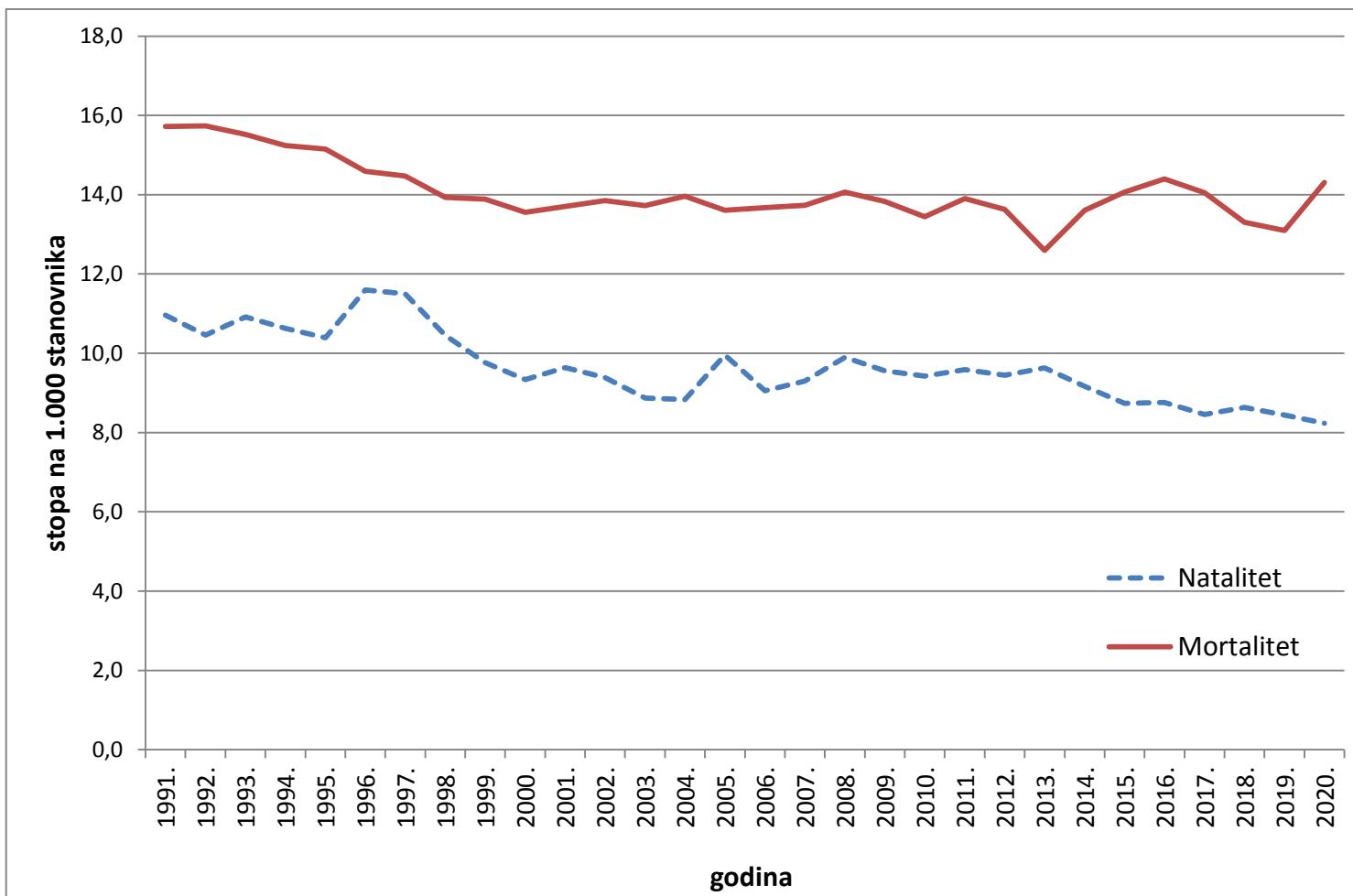
Izvor podataka:

1. Državni zavod za statistiku – 1991.-2000., rođeni i umrli po naseljima u RH, za svaku godinu pojedinačno, te pripremljeni u skladu s postojećim ustrojstvom Koprivničko-križevačke županije (maknuta naselja općine Pitomača, te naselja Ljubelj Kalnički iz Križevaca, Sudovec iz Sv. Petra Orešovca, Segovina iz Rasinja)
2. Državni zavod za statistiku – 2001.-2020., rođeni i umrli u Koprivničko-križevačkoj županiji po gradovima i općinama za svaku godinu pojedinačno

Napomena:

1. Stope izračunate u Zavodu za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije
2. Za godine 1991.-2000. stope prirodnog pričeka računate su na popis stanovništva 1991., za godine 2001.-2010. stope prirodnog pričeka računate su na popis stanovništva 2001, a od 2011. stope su računate na popis stanovništva 2011.
3. Državni zavod za statistiku - Zbog ujednačavanja podataka s UN i EU, od 1998. i nadalje, u rođene i umrle ulaze samo osobe s prebivalištem i boravištem dulje od godine dana, dok je ranijih godina prikaz bio prema prijavljenom prebivalištu i boravištu bez obzira na duljinu

Natalitet i mortalitet u Koprivničko-križevačkoj županiji, 1991.-2019.

Umrli prema uzroku smrti u 2020.

MKB-10	Šifre	UZROK SMRTI-opis	SVEGA	muškarci	žene
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	1	0	1
II	C00-D48	Novotvorine	368	219	149
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	0	0	0
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	142	71	71
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	42	17	25
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	31	16	15
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	0	0	0
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	0	0	0
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	700	286	414
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	52	31	21
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	61	35	26
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	0	0	0
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	2	0	2
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	53	19	34
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj, babinje	0	0	0
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	0	0	0
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromosomske abnormalnosti	3	2	1
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	4	2	2
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	70	38	32
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	0	0	0
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na zdravlje...	0	0	0
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	125	70	55
ŽUPANIJA			1.654	806	848

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Umrli prema godinama starosti u 2020.

GODINE STAROSTI	BROJ UMRLIH
0	4
1-4	2
5-9	0
10-14	0
15-19	0
20-24	4
25-29	2
30-34	0
35-39	8
40-44	12
45-49	13
50-54	39
55-59	78
60-64	112
65-69	150
70-74	177
75-79	277
80- 84	320
85 i više	456
ŽUPANIJA	1.654

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Umrli zbog bolesti cirkulacijskog sustava u 2020.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Hipertenzivne bolesti	I10-I15	188	57	131
Akutni infarkt srca	I21	68	41	27
Kronična ishemična bolest srca	I25	111	45	66
Plućna bolest srca	I26-I28	1	1	0
Kardiomiopatija dilatacijska	I42	42	16	26
Arest srca	I46	0	0	0
Insuficijencija srca	I50	52	23	29
Cerebrovaskularne bolesti	I60-I69	165	67	98
Ostale kardiovaskularne bolesti		73	36	37
ŽUPANIJA		700	286	414

Umrli zbog nekih posebno izdvojenih bolesti u 2020.

Vrsta bolesti	MKB-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Šećerna bolest	E10-E14	141	71	70
Alkoholizam	F10	12	9	3
Alkoholna bolest jetre	K70	20	16	4
Fibroza i ciroza jetre	K74	6	4	2

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Umrli zbog novotvorina u 2020.

Vrsta novotvorine	MBK-10	Ukupno	Muškarci	Žene
Jezik	C01-C02	2	1	1
Dno usta	C04	1	1	0
Krajnika	C09	1	1	0
Ždrijelo	C10-C14	3	2	1
Jednjak	C15	5	4	1
Želudac	C16	28	14	14
Tanko crijevo	C17	2	1	1
Debelo crijevo	C18	22	9	13
Rektosigmoid	C19	2	1	1
Rektum	C20	29	19	10
Jetra	C22	12	9	3
Žučni mjeđur	C23	5	2	3
Biljarni trakt	C24	1	1	0
Gušterića	C25	18	10	8
Grkljan	C32	4	4	0
Bronh i pluća	C34	86	65	21
Kosti i zglobovi	C40-C41	2	2	0
Melanom kože	C43	7	5	2
Ostale zloćudne novotvorine kože	C44	12	5	7
Dojka	C50	14	0	14
Rodnica	C52	1	0	1
Vrat maternice	C53	4	0	4
Maternica	C54-C55	6	0	6
Jajnici	C56	8	0	8
Jajovod	C57	3	0	3
Prostata	C61	24	24	0
Bubrezi	C64	15	12	3
Mokraćni mjeđur	C67	10	8	2
Ostali dijelovi mokraćnih organa	C68	1	1	0
Oko	C69	2	0	2
Mozak	C71	7	3	4
Štitnjača	C73	1	1	0
Zloćudne novotvorine sekundarnih i nedefiniranih sijela	C76-C80	7	2	5
Hodgkinova bolest	C81	1	1	0
Non - Hodgkin limfom	C82-C85	8	5	3
Multipli mijelom	C90	5	4	1
Limfatična leukemija	C91	2	0	2
Mijeloična leukemija	C92	2	0	2
Dobroćudna novotvorina moždanih ovojnica	D32	1	0	1
Dobroćudna novotvorina mozga	D33	1	0	1
Dobroćudna novotvorina ženskih spolnih organa	D39	1	0	1
Mijelodisplastični sindrom i ostale novotvorine limfnog tkiva	D46-47	2	2	0
ŽUPANIJA		368	219	149

Izvor: Državni zavod za statistiku - detaljna klasifikacija umrlih za Koprivničko-križevačku županiju za 2020.

Umrli zbog nasilnih smrti u 2020.

Statistika samoubojstava prati se kao dio statistike nasilnih smrti.

Zbog nasilnih smrti u Koprivničko-križevačkoj županiji 2020. umrlo je 70 osoba. Najviše je bilo nasilnih smrti zbog nezgoda odnosno posljedica nesreća (37 osoba) i u toj skupini prevladavaju nezgode zbog padova te nezgode u prometu. Od počinjenih samoubojstava (28 osoba) najviše je bilo samoozljeđivanja vješanjem, a 1 smrt je bila zbog ubojstva.

Praćenje tijekom više godina, pokazuje relativno stabilne trendove. Pa ipak, 2019. zabilježen je najmanji broj osoba koje su umrle zbog nasilnih smrti u ovom zadnjem desetljeću, s time da je udio samoubojstava bio najveći.

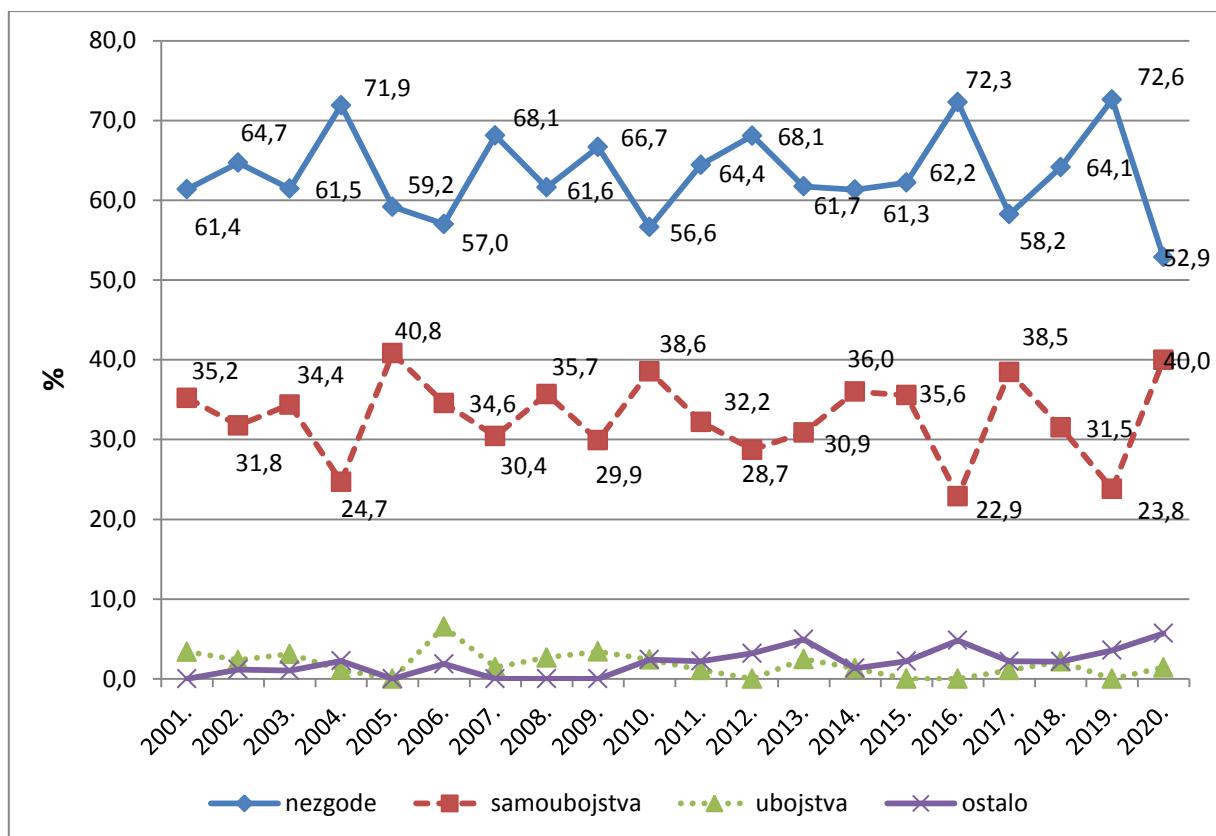
Broj i udio nasilnih smrti u Županiji po skupinama*, 2001.-2020.

vrsta nasilne smrti	2001.		2002.		2003.		2004.		2005.		2006.		2007.		2008.	
	broj	%														
nezgode	54	61,4	55	64,7	59	61,5	64	71,9	58	59,2	61	57,0	47	68,1	69	61,6
samoubojstva	31	35,2	27	31,8	33	34,4	22	24,7	40	40,8	37	34,6	21	30,4	40	35,7
ubojstva	3	3,4	2	2,4	3	3,1	1	1,1	0	0,0	7	6,5	1	1,4	3	2,7
ostalo	0	0,0	1	1,2	1	1,0	2	2,2	0	0,0	2	1,9	0	0,0	0	0,0
UKUPNO	88	100	85	100	96	100	89	100	98	100	107	100	69	100	112	100
<hr/>																
vrsta nasilne smrti	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
	broj	%														
nezgode	78	66,7	47	56,6	58	64,4	64	68,1	60	72,3	50	61,7	46	61,3	56	62,2
samoubojstva	35	29,9	32	38,6	29	32,2	27	28,7	19	22,9	25	30,9	27	36,0	32	35,6
ubojstva	4	3,4	2	2,4	1	1,1	0	0,0	0	0,0	2	2,5	1	1,3	0	0,0
ostalo	0	0,0	2	2,4	2	2,2	3	3,2	4	4,8	4	4,9	1	1,3	2	2,2
UKUPNO	117	100	83	100	90	100	94	100	83	100	81	100	75	100	90	100
<hr/>																
vrsta nasilne smrti	2017.		2018.		2019.		2020.									
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%								
nezgode	53	58,2	59	64,1	61	72,6	37	52,9								
samoubojstva	35	38,5	29	31,5	20	23,8	28	40,0								
ubojstva	1	1,1	2	2,2	0	0,0	1	1,4								
ostalo	2	2,2	2	2,2	3	3,6	4	5,7								
UKUPNO	91	100	92	100	84	100	70	100								

Izvor podataka: HZJZ-Vanjski uzrok smrti (2001.-2007.) Državni zavod za statistiku-Nasilne smrti (2008.-2020.)

Napomena: *MKB-10: Nezgode V01-X59; Samoubojstva X60-X84; Ubojstva X85-Y09; Ostalo Y10-Y98

Nasilne smrти, 2001.-2020.

III.

POBOL (MORBIDITET)
primarna zdravstvena zaštita

Za 2020. godinu, za primarnu zdravstvenu zaštitu (liječnici obiteljske medicine, pedijatri i ginekolozi), podaci su preuzeti direktno iz CEZIHA, HZZO. Prijašnjih godina, ordinacije primarne zdravstvene zaštite prikazivali su svoj rad i morbiditet na posebnim pisanim obrascima koje su slali u Zavode za javno zdravstvo na kontrolu kvalitete. Temeljem toga, podaci se ne mogu uspoređivati s prijašnjim godinama.

Najčešće bolesti (morbiditet) zbog kojih su pacijenti tražili pomoć od liječnika obiteljske medicine i pedijatara u sustavu primarne zdravstvene zaštite u 2020., a u usporedbi s 2019 u 2020. prikazane su u nižoj tablici.

godina	
2019.	2020.
1. Bolesti dišnog sustava 2. Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva 3. Bolesti cirkulacijskog sustava.	1. Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom 2. Bolesti probavnog sustava 3. bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva

Morbiditet u ordinacijama liječnika obiteljske medicine i pedijatara
za 2020.

Skupina bolesti po MKB-10			UKUPNO	Dobne skupine (godine)			
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10		0-6	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	12.409	2.012	2.130	5.835	2.432
II	C00-D48	Novotvorine	9.872	80	365	5.544	3.883
III	D50-D89	Bolesti krvi i krvotvornog sustava	3.706	241	194	1.953	1.318
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	21.371	113	513	10.852	9.893
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	24.779	321	718	12.932	10.808
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	7.997	60	543	4.543	2.851
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	15.158	1.330	1.759	6.639	5.430
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	8.300	1.033	1.120	3.983	2.164
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	36.016	13	153	16.728	19.122
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	31.552	3.769	6.801	15.279	5.703
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	49.635	1.201	5.512	30.259	12.663
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	18.943	1.628	2.423	9.363	5.529
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	36.530	92	1.050	21.090	14.298
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	24.793	661	992	14.410	8.730
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	1.462	0	57	1.405	0
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	201	179	10	9	3
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromos. abnormalnosti	839	315	244	247	33
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	31.001	2.765	4.632	14.573	9.031
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	13.935	534	1.596	8.240	3.565
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	11.216	594	1.275	6.464	2.883
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	76.529	6.373	9.696	44.602	15.858
XXII	U00-U85	Šifre za posebne namjene (COVID-19)	6.781	91	617	5.140	933
		UKUPNO	443.025	23.405	42.400	240.090	137.130

Izvor: Izvješća liječnika obiteljske medicine i pedijatara iz primarne zdravstvene zaštite za 2019.

Zdravstvena zaštita žena u 2020.*

	broj timova	broj žena u skrbi	broj korisnica zdravstvene zaštite	broj posjeta	broj pregleda
ginekolozi s ugovorom s HZZO	7	39.383	10.080	39.714	18.994
ginekolozi bez ugovora s HZZO	1	-	796	1.005	1.005

*Podaci Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, a prema HZJZ

Zdravstvena zaštita trudnica u 2020.*

	broj pregleda trudnica	1. sistematski pregled trudnice	ponovni sistematski pregled trudnice
ginekolozi s ugovorom s HZZO	6.779	1.541	4.133
ginekolozi bez ugovora s HZZO	15	15	45

*Podaci Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranja, a prema HZJZ

Zdravstvena zaštita žena (morbiditet) u 2020.

Skupina bolesti po MKB-10				dobne skupine (godine)		
Broj	Šifre	Naziv bolesti ili stanja po MKB-10	UKUPNO	7-19	20-64	≥65
I	A00-B99	Zarazne i parazitarne bolesti	94	4	84	6
II	C00-D48	Novotvorine	1.188	4	974	210
III	D50-D89	Bolesti krv i krvotvornog sustava	96	2	89	5
IV	E00-E90	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	224	38	180	6
V	F00-F99	Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	13	-	11	2
VI	G00-G99	Bolesti živčanog sustava	12	-	11	1
VII	H00-H59	Bolesti oka i očnih adneksa	4	-	3	1
VIII	H60-H95	Bolesti uha i mostoidnog nastavka	0	-	-	-
IX	I00-I99	Bolesti cirkulacijskog sustava	19	1	17	1
X	J00-J99	Bolesti dišnog sustava	10	1	6	3
XI	K00-K93	Bolesti probavnog sustava	17	-	11	6
XII	L00-L99	Bolesti kože i potkožnog tkiva	43	3	29	11
XIII	M00-M99	Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	66	7	47	12
XIV	N00-N99	Bolesti sustava mokračnih i spolnih organa	5.692	150	4.698	844
XV	O00-O99	Trudnoća, porođaj i babinje	1.358	54	1.304	-
XVI	P00-P96	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	1	-	1	-
XVII	Q00-Q99	Kongenitalne malformacije i kromos. abnormalnosti	12	1	10	1
XVIII	R00-R99	Simptomi, znakovi...neuvršteni drugdje	205	8	156	41
XIX	S00-T98	Ozljede, otrovanja i posljedice vanjskih uzroka	5	-	5	-
XX	V01-Y98	Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta	1	-	1	-
XXI	Z00-Z99	Čimbenici koji utječu na stanje zdravlja i kontakt sa zdravstvenom službom	6.927	291	6.160	476
		UKUPNO	15.987	564	13.797	1.626

Napomena: prikazani morbiditet se odnosi na ginekologe s ugovorom s HZZO

Dentalna medicina u 2020.

U djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u 2020. godini na području Koprivničko-križevačke županije radilo je 44 ordinacije s ugovorom s HZZO i 2 bez ugovora s HZZO

Ordinacije s ugovorom s HZZO skrbile su o 91.935 pacijenata od kojih je, njih 30.684, koristilo zdravstvenu dentalnu zaštitu s ukupno 94.032 posjete.

U ordinacijama privatne prakse, koje nemaju ugovor s HZZO, pregledano je 3.488 pacijenata s ukupno 15.165 posjete.

Broj posjeta i rad ordinacija dentalne medicine u 2020.*

	Broj posjeta	Sistematski pregledi	Plombirani zubi	Izvađeni zubi	Protetski radovi	Liječenje mekih tkiva
Ordinacije s ugovorom s HZZO	94.032	37.994	45.113	11.921	3.572	53.425
ordinacije bez ugovora s HZZO	15.165	-	3.884	3.216	7.967	98

*Podaci Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranja, a prema HZZZ

U dentalnoj medicini najviše je posjeta bilo sa svrhom saniranja zubi plombiranjem, zatim zbog liječenja mekih tkiva i vađenja zubi.

IV.

HITNA MEDICINSKA POMOĆ

HITNA MEDICINSKA POMOĆ U 2020.

Broj posjeta/intervencija po dobnim skupinama

područje	intervencije	dob (godine)				Ukupno
		0-6	7-19	20-64	65 i više	
Koprivnice	u ordinaciji	700	572	2.478	671	4.421
	izvan ordinacije	41	179	1.443	2.040	3.703
	ukupno	741	751	3.921	2.711	8.124
Križevca	u ordinaciji	441	679	3.147	941	5.208
	izvan ordinacije	37	106	1.004	1.456	2.603
	ukupno	478	785	4.151	2.397	7.811
Đurđevca	u ordinaciji	452	435	1.846	442	3.175
	izvan ordinacije	24	109	692	737	1.562
	ukupno	476	544	2.538	1.179	4.737

Izvor: Podaci preuzeti iz izvješća Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije za 2020.

Hitna medicinska pomoć (HMP) organizirana je od 2013. u sklopu Zavoda za hitnu medicinu Koprivničko-križevačke županije koji objedinjuje hitnu medicinsku pomoć te sanitetski prijevoz pacijenata.

Tijekom 2020. bilo je ukupno 20.672 hitnih intervencija (područje Koprivnica, Križevci, Đurđevac). Od toga, u ordinacijama HMP je bila većina, 12.804 intervencija (61,92%). Na terenu i u kući pacijenata, bilo je ukupno 7.868 intervencija.

Najčešća oboljenja zbog kojih je tražena hitna medicinska pomoć u 2020. bila su iz skupine dijagnoza *Simptomi, znakovi, klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo* što ukazuje da u velikog broja pacijenata postoji samo uputna tj. radna, a ne i konačna dijagnoza. Druga najčešća skupina su *Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka*, dok se na trećem mjestu nalazi skupina pacijenata koji su tražili hitnu medicinsku pomoć zbog dijagnoza iz spektra *Bolesti cirkulacijskog sustava*.

V.

ZARAZNE BOLESTI

Kretanje zaraznih bolesti prati se na temelju prijava oboljenja/smrti od zaraznih bolesti. U detaljnim tablicama prikazani su slučajevi oboljenja (smrti) od onih zaraznih bolesti koje su se detektirale u 2020. godini po područjima te po pojedinim kalendarским mjesecima.

Kretanje zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2020. po područjima

Dijagnoza	broj oboljelih (umrlih)			
	Koprivničko područje	Križevačko područje	Đurđevačko područje	Ukupno
Aktivna tuberkuloza	2 (2)	1	-	3 (2)
Bakterijska sepsa	-	-	2	2
COVID-19	-	-	-	5.248 (117)
Enterokolitis	8	22	5	35
Erizipel	6	4	5	15
Gripa	-	-	-	2.714 (3)
Helmintoze	7	5	3	15
Herpes zoster	25	8	14	47
Infekcijska mononukleoza	10	-	-	10
Invazivna bolest uzrokovana sterptokokom pneumonije	1	-	-	1
Kampilobakterioza	43	31	11	85
Klamidijaza	20	6	2	28
Kliconoštvo salmonellae	11	-	-	11
Krpeljni meningoencefalitis	1	-	1	2
Lambliasi	1	-	-	1
Lyme borelioza	7	17	2	26
Meningokokni meningitis/sepsa	2	-	-	2
Nosilac HCV protutjela	1	-	-	1
Salmoneloza	28	8	4	40
Streptokokna upala grla	47	67	6	120
Sifilis	-	-	2	2
Svrab	22	19	3	44
Šarlah	12	3	-	15
Upala pluća	16	7	15	38
Ušljivost glave/tijela	2	-	3	5
Virusni gastroenterokolitis	34	13	9	56
Virusni hepatitis B	2	-	-	2
Virusni hepatitis E	1	-	-	1
Vodene kozice	134	175	45	354
Ukupno	443 (2)	386	132	8.923 (122)

Izvor podataka: Prijave oboljenja (smrti) od zaraznih bolesti u 2020. godini

Napomena: u zagradi je naveden broj osoba koje su umrle od te bolesti

Kretanje zaraznih bolesti na području Koprivničko-križevačke županije u 2020. po mjesecima (broj oboljelih)*

Dijagnoza	kalendarski mjesec											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Aktivna tuberkuloza	1				1							1
Bakterijska sepsa	1	1										
COVID-19												
Enterokolitis	10	11	4	1		1	1	2	3	1	1	
Erizipel	2	1	3		1	1	3		2	1	1	
Gripa												
Helmintoze	5	1			1			6		2		
Herpes zoster	6	6	4	4	4	4	1	3	6	7	1	1
Infekcijska mononukleoza	3	2	2	1				1	1			
Invazivna bolest uzrokovana sterptokokokom pneumonije								1				
Kampilobakterioza	8	6	1	6	4	11	14	9	11	7	3	5
Klamidijaza	5	3	2	1	4	4	2	1	3	1	1	1
Kliconoštvvo salmonellae				1	1	1	5	1	1	1		
Krpeljni meningoencefalitis					1	1						
Lambliasis	1											
Lyme borelioza			1	4	5	7	7	1	1			
Meningokokni meningitis/sepsa	1					1						
Nosilac HCV protutjela		1										
Salmoneloza	3	5	2	1	7	2	5	3	4	7		1
Streptokokna upala grla						1	1					
Sifilis	34	35	26	4			6	1	1	3	10	
Svrab	10	6	1	6	4	1	1	2	2	4	2	5
Šarlah	5	2	2		1		1	1			3	
Upala pluća	20	11	4						1	1		1
Ušljivost glave/tijela	1	3				1						
Virusni gastroenterokolitis	27	9	3	2	1	1	4		1	3	3	2
Virusni hepatitis B	1		1									
Virusni hepatitis E	1											
Vodene kozice	86	82	113	18	2	2	2	1	4	4	25	15
Ukupno	231	185	169	50	36	39	53	25	48	38	42	45

Izvor podataka: Prijave oboljenja (smrti) od zaraznih bolesti u 2020. godini

Napomena: * osobe oboljele od gripa i COVID-19 nisu prikazane u tablici zbog specifičnog „valnog“ obolijevanja

Incidencija oboljelih od **aktivne tuberkuloze** (broj novooboljelih iskazan na 100.000 stanovnika) već je niz godina u stabilnom silaznom trendu uz manje varijacije na godišnjoj razini. No novooboljelih u 2020. godini je bilo svega dvoje. To je posljedica pandemije COVID 19 i nošenja maski kroz veći dio godine koje štite i od zaražavanja uzročnikom tuberkuloze. Inače, u našoj županiji incidencija je u proteklih nekoliko godina vrlo slična onoj u Republici Hrvatskoj, a zajednički nam je cilj postići trajnu incidenciju manju od 10/100.000

stanovnika, a koju danas već imaju neke zapadnoeuropske zemlje i što predstavlja jedan od zadataka postavljenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije u borbi protiv tuberkuloze.

Što se tiče **crijevnih zaraznih bolesti** najčešće se bilježe oboljenja uzrokovana bakterijama *Salmonella* spp (40), *Campylobacter* spp (85) te enterokolitisi virusne odnosno nepoznate etiologije (91). U posljednjih nekoliko godina kao glavni uzročnik trovanja hranom, s obzirom na broj izolacija, nametnula se bakterija *Campylobacter* spp. Bakterijske crijevne zarazne bolesti se češće javljaju u toplim mjesecima godine. Budući da je etiologija enterokolitisa najčešće virusna, a put prijenosa direktni kontakt i prijenos zrakom odnosno aerosolom, pojavnost je veća prilikom bliskog kontakta na zatvorenom prostoru, te je veći broj oboljelih u hladnom dijelu godine.

Streptokokoze pokazuju sezonsko kretanje. Streptokokna upala grla i šarlah učestaliji su tijekom hladnih mjeseci čemu pogoduje boravak u zatvorenom prostoru, oštećenje sluznice dišnog sustava hladnim zrakom, uslijed grijanja prostorija i sl. Broj oboljelih od erizipela postojan je kroz cijelu godinu uz blagi porast u toplim mjesecima kada nešto češće dolazi do oštećenja kože (veća izloženost kože, boravak u prirodi, poljoprivredni radovi i sl.) što je ulazno mjesto streptokoka.

Kad su u pitanju **bolesti koje prenose krpelji**, u 2020. godini registrirane su 2 osobe oboljele od krpelnog meningoencefalitisa i 26 oboljelih od Lyme borelioze.

Broj oboljelih od **svraba** (44) na razinama je sličnima onima prethodnih godina, a posljedica povećanog broja oboljelih u Republici Hrvatskoj.

Broj oboljelih od **gripe** je bio u granicama prosjeka prijašnjih godina tj. 2714 oboljelih osoba (podaci prikazani u tablici ukupno). Nažalost tri osobe su od posljedica iste preminule što govori u prilog da gripu kao bolest nikada ne smijemo podcijeniti.

Međutim, 2020. godinu je kako kod nas tako i u cijelom svijetu obilježila pandemija bolesti **COVID 19**. Najava te bolesti je počela već u siječnju i veljači na temelju informacija o oboljelima i karanteni ogromnih razmjera u Kini. Prvi oboljeli registrirani su u našoj županiji u ožujku, da bi do 31.12.2020. bilo sveukupno registrirano 5248 oboljelih i 117 umrlih. Aktivnosti djelatnika Zavoda za javno zdravstvo su se odnosile na brzo anketiranje i registriranje oboljelih i njihovih kontakata, određivanje samoizolacije i izolacije, testiranje sumnjivih slučajeva i određivanje liječenja kod kuće ili u bolnici. Akcenat je stavljen na kolektive kao što su starački domovi, zdravstvene ustanove, škole i vrtiće zbog važnosti tih ustanova za normalno funkcioniranje društva i jer su iskustva pokazala najveći broj smrtnih slučajeva kod najstarijih. Krajem godine krenulo je cijepljenje najugroženijih kategorija, a to su djelatnici i korisnici ustanova za smještaj starijih osoba te zdravstveni djelatnici.

Cijepljenje i procijepljenost obveznim cjepivima u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2020.

Cijepljenje	Procijepljenost, %
Difterija, tetanus, hripavac (DTP) primarno*, sve tri doze	97,77
DTP docjepljivanje (prvo, druga godina života)	96,45
DTP drugo docjepljivanje (šesta godina života)	88,66
Difterija i tetanus (Td) docjepljivanje - osmi razred OŠ	96,45
Tetanus docjepljivanje, 60 godina	65,90
Polio primarno*, sve tri doze	97,77
Polio prvo docjepljivanje (druga godina)	96,45
Polio drugo docjepljivanje (prvi r. OŠ)	98,14
Polio treće docjepljivanje (8. r. OŠ)	96,45
Hib primarno*, sve tri doze	97,77
Hib docjepljivanje (druga godina)	96,45
Ospice, rubela, mumps, primarno	96,48
Ospice, rubela mumps, docjepljivanje	98,03
BCG (rodilište/prva godina)	99,24
Hepatitis B, potpuno* dojenčad	96,52
Pneumokokno konjugirano cjepivo	98,71

Izvor podataka: Godišnje izvješće o izvršenoj obveznoj imunizaciji u Koprivničko-križevačkoj županiji u 2020.

Napomena: * upisuje se samo onaj broj osoba koje su tijekom godine potpuno dovršile primovakcinaciju, bilo da su primile sve tri doze, bilo da su primile zaostalu jednu ili dvije doze iz prethodne godine, a ne osobe koje su tek započele seriju od tri doze

U 2020. pratimo vrlo visoki postotak procijepljenosti (od 88,66 do 99,24 %) u dječjoj i školskoj populaciji, bilo da se radilo o primovakcinaciji ili docjepljivanju. Važno je za istaknuti da uvijek prelazimo zadani prag od 90% procijepljenosti za tuberkulozu, difteriju, tetanus, pertusis, poliomijelitis, haemophilus influenzae tip B, rubeolu, parotitis i hepatitis B osim kod drugog docjepljivanja u šestoj godini života. Za ospice je važna kolektivna procijepljenost veća od 95% što je također zadovoljeno.

Jedini veći izuzetak čini procijepljenost 60-godišnjaka protiv tetanusa. Od tetanusa najčešće obolijevaju upravo osobe stare 60 godina i više, a budući da se radi o teškoj bolesti s potencijalno smrtonosnim ishodom, trebamo težiti da se postotak procijepljenih stalno povećava.

Etiološka dijagnostika u mikrobiološkom laboratoriju u 2020.

U 2020. je bilo ukupno zaprimljeno i obrađeno 54.547 uzorka što je za 0,2 % više u odnosu na 2019. kada je bilo 54.425 uzoraka.

Broj obrađenih uzoraka u 2020.

	Broj	%
Ambulantnih uzoraka	34.794	63,8
Bolničkih uzoraka	7.759	14,2
Javnozdravstvenih uzoraka	11.994	22,0
UKUPNO	54.547	100,0

Na osnovu mikrobiološki obrađivanih uzoraka po pitanju zaraznih bolesti najčešće se tražila potvrda uzročnika kod upala mokraćnih putova, smetnji od strane probavnog sustava te respiratornih infekcija (bolesti dišnog sustava).

U svrhu dijagnostike **crijevnih zaraznih bolesti** učinjeno je 9.297 pretraga na različite bakterijske, virusne i parazitarne uzročnike. Uzročnici su izolirani u 520 uzoraka, odnosno u 5,6 % slučajeva nalaz je bio pozitivan.

Najčešći bakterijski uzročnik crijevnih bolesti bila je *Salmonella spp.*, a serotipizacijom je najčešće nađena *Salmonella Enteritidis* i to u 63,0%. Od virusnih uzročnika učestaliji su rotavirusi (3,0 %) dok su paraziti (iz stolice i analnog otiska) nađeni u svega 2,2 % uzoraka.

Uzročnici crijevnih zaraznih bolesti u 2020.

uzročnici	broj učinjenih pretraga		pozitivni nalazi broj
	broj	broj	
bakterije			
Salmonella spp.	1.924	108	
Shigella spp.	1.608	0	
E.coli	214	2	
Campylobacter coli/jejuni	1.786	140	
Yersinia enterocolitica	141	0	
Clostridioides difficile toksin	587	130	
virusi			
Noro virusi	774	15	
Rota i Adeno virusi	205	1	
Rota, Adeno i Astro virusi	1.030	101	
parasiti			
parasiti	871	3	
analni otisak	157	20	
UKUPNO	9.297	520	

U dijagnostici upale **mokraćno-spolnih putova** obrađeno je 14.462 uzoraka mokraće na različite bakterijske uzročnike infekcije mokraćnih putova. Najčešći uzročnik upale mokraćnih putova bila je *Escherichia coli* (u 48,5% uzoraka). U ciljanim pregledima 818 obrisaka vrata maternice i mokraćne cijevi na *Mycoplasmu hominis* i *Ureaplasmu urealyticum* nađeno je 16,0% pozitivnih nalaza, a u 85,5% radilo se o *Ureaplasmi urealyticum*.

Dijagnostika **respiratornih infekcija** odnosila se na mikrobiološku obradu 1.548 obrisaka ždrijela, nazofarinksa i uha. Uzročnik angine *Streptococcus pyogenes* (*Streptococcus beta haemolyticus* grupe A – BHS-A) nađen je u 20,8 % od 1.113 obrisaka ždrijela. Učinjeno je 229 testiranja na antigen BHS-A iz ždrijela , pozitivno je bilo 21,4%. Među izoliranim uzročnicima upale nosa i uha nađene su bile i slijedeće bakterije: Obradeno je 435 obrisaka nazofarinksa i uha , izolirana su 122 uzročnika (*Haemophilus influenzae* 20, *Streptococcus pneumoniae* 48, *Moraxella catarrhalis* 33, BHS-A 21) koji se prema najnovijim bakteriološkim smjernicama u nazofarinksu smatraju kolonizacijama.

U svrhu detektiranja pozitivnih pacijenata na SARS-CoV-2 izvedeno je 8.996 testova molekularnom metodom (PCR), od kojih je 47,6% bilo pozitivno. Napravljeno je i 1.000 imunokromatografskih testova , od kojih je 1,6% bilo pozitivno.

Zbog problema vezanih uz **rezistenciju (otpornost) na antibiotike** i kontrolu širenja bolničkih infekcija tražena je bakterija *Staphylococcus aureus*–MRSA u 106 uzoraka, a njih 4,7% bilo je pozitivno na MRSA-u.

U svrhu dijagnostike **infekcija središnjeg živčanog sustava** pregledano je 23 uzoraka likvora među kojima je bilo 17,4% pozitivnih. Nađeni uzročnici bili su: koagulaza negativni stafilokok i streptokok iz grupe viridans.

U svrhu dijagnostike **sepse** obrađeno je 1.404 uzoraka hemokultura, od kojih je 11,8% bilo pozitivno. Na vodećem mjestu kao uzročnik sepse s udjelom od 33,5% nalazila se *Escherichia coli*. U 13,8 % slučajeva nađen je *Staphylococcus aureus*, dok je koagulaza negativni stafilokok pronađen u 11,9% hemokultura, a što se u najvećem broju slučajeva smatra kontaminacijom uzorka kožnom florom.

Zbog gljivičnih oboljenja kože bila su obrađena 220 uzoraka te su u 35,9% uzoraka dokazani dermatofiti (*Trichophyton spp.* u 30,9% , *Microsporum spp.* u 3,2% te *Candida spp.* u 1,8% od ukupnog broja uzoraka).

Od ukupno 6 obrađivanih uzoraka **biopsije želučane sluznice**, u 50,0% bio je dokazan *Helicobacter pylori*, bakterija koja se povezuje s rakom želuca. Za dijagnostičku pretragu dokazivanja antiga *Helicobacter pylori* iz stolice zaprimljena su 1.729 uzorka od kojih je 17,0% bilo pozitivno.

VI.

CENTAR ZA PREVENCIJU OVISNOSTI

Ovisnost o psihoaktivnim drogama

Zlouporaba psihoaktivnih droga i nadalje je među vodećim javnozdravstvenim problemima u Hrvatskoj. Kao medicinski i društveni fenomen već dugi niz godina izaziva opću pozornost.

U praćenju i prepoznavanju zlouporabe psihoaktivnih droga iznimno je važno sustavno praćenje broja liječenih osoba, a ono se od 1978. vodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Koristeći te podatke u donjoj tablici usporedno prikazujemo podatke o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Koprivničko-križevačkoj županiji i cijeloj Hrvatskoj.

Prema zadnjim dostupnim podacima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u **Hrvatskoj se 2019. liječilo 6.840 osoba zbog psihoaktivnih droga, a od toga je 39 osoba bila s mjestom prebivališta iz naše županije.** Broj evidentiranih liječenih ovisnika s prebivalištem u Koprivničko-križevačkoj županiji je u blagom padu, a u odnosu na hrvatski prosjek i druge županije u Hrvatskoj, stopa za našu županiju je među najnižima.

Broj i stopa liječenih zbog zlouporabe psihoaktivnih droga

godina	Koprivničko-križevačka županija			Hrvatska		
	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000	broj	stopa/ 100.000	stopa 15-64/ 100.000
1998.	17	13,7	20,5	2.601	58,6	87,0
1999.	15	12,1	18,1	2.949	66,5	98,7
2000.	10	8,0	12,1	3.692	83,2	123,5
2001.	21	16,9	25,3	4.842	109,1	162,0
2002.	51	41,0	61,5	5.785	130,4	193,5
2003.	69	55,4	83,2	5.655	127,4	189,2
2004.	67	53,8	80,8	5.753	129,6	192,5
2005.	66	53,0	79,6	6.646	149,8	222,3
2006.	51	41,0	61,8	7.368	166,0	248,1
2007.	51	41,0	61,8	7.435	167,5	250,3
2008.	70	56,2	84,9	7.466	168,2	251,4
2009.	68	54,7	82,4	7.466	173,3	251,4
2010.	47	37,8	56,7	7.513	169,3	209,2
2011.	62	53,6	80,6	7.632	178,1	265,6
2012.	51	44,1	66,3	7.821	182,5	272,1
2013.	71	61,4	92,3	7.826	182,6	272,3
2014.	75	64,9	97,5	7.781	181,6	270,8
2015.	84	72,7	109,2	7.511	175,3	261,4
2016.	64	55,4	83,2	7.085	165,3	246,5
2017.	63	54,5	81,9	7.137	166,6	248,3
2018.	50	43,3	65,0	6.742	157,3	234,6
2019.	39	33,7	50,7	6.840	159,6	238,0

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama liječenim zbog zlouporabe psihoaktivnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2019.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji, a stope su izračunate na popis stanovništva 2001. (za razdoblje 1998.-2010.) te na popis stanovništva 2011. (za razdoblje 2011.-2019.)

Podaci za Koprivničko-križevačku županiju prikazani na tablici niže pokazuju kako su, **od ukupno 39 lječenih osoba zbog psihohemikalnih tvari (PAT) s prebivalištem iz naše županije, 23 (59%) bile lječene zbog opijata.** Ukupan broj osoba koje se lječe zbog opijatske ovisnosti je stabilan, a čini se da se i smanjuje. Bilo kako, ovisnost o opijatima zahtijeva dugotrajno lječenje i skrb te je zapravo prisutno sve duže zadržavanje opijatskih ovisnika u sustavu zdravstva. Potvrđuje to i prikaz prvi put lječenih osoba gdje se vidi kako u sustav lječenja ulazi malo novih opijatskih ovisnika. Navedeno ukazuje da je lječenje djelotvorno, a uz to, ovisnici o opijatima više nisu prepusteni ulici i kriminalnom miljeu.

Osobe lječene zbog zlouporabe psihohemikalnih droga iz Koprivničko-križevačkoj županije

Godina	Liječene osobe		Prvi put lječeni		
	Ukupno	Od toga opijati	Svi tipovi ovisnosti	% od ukupno lječenih	Novoliječeni opijatni
1998.	17	13	6	35,3	3
1999.	15	9	6	40,0	1
2000.	10	6	1	10,0	0
2001.	21	10	13	61,9	3
2002.	51	10	39	76,5	2
2003.	69	15	39	56,5	4
2004.	67	16	23	34,3	6
2005.	66	18	30	45,5	4
2006.	51	20	16	31,4	4
2007.	51	22	19	37,3	4
2008.	70	32	26	37,1	6
2009.	68	34	16	23,5	4
2010.	47	31	9	19,1	2
2011.	62	34	21	33,9	2
2012.	51	27	11	21,6	1
2013.	71	32	31	43,7	4
2014.	75	31	29	38,7	3
2015.	84	33	24	28,6	4
2016.	64	39	14	21,9	2
2017.	63	34	23	36,5	3
2018.	50	25	11	22,0	1
2019.	39	23	7	17,9	0

Izvor: Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Izvješće o osobama lječenim zbog zlouporabe psihohemikalnih droga u Hrvatskoj po godinama, (bez osoba iz drugih država), zadnja dostupna 2019.

Napomena: osjenčano je vrijeme od kada djeluje Centar u Županiji.

Na sljedeće donje dvije tablice prikazani su podaci iz rada **Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije**.

Tijekom 2020. godine, u naš se Centar na liječenje javilo sveukupno 87 osoba.

Od toga, 32 osobe su bile zbog ovisnosti o drogama, 40 zbog alkohola, a 15 zbog ostalih duševnih bolesti. Broju osoba koje su se javile na liječenje treba pribrojiti broj članova obitelji, a njih je u prošloj godini bilo 36.

Od 32 osobe koje su se 2020. godine liječile zbog psihotaktivnih droga, 15 osoba je bilo koje su se liječile zbog ovisnosti o opijatima/heroinu. To su osobe koje su se i prijašnjih godina već liječile u ovom ili drugim centrima. Od 15 osoba liječenih zbog opijata/heroina, njih 14 je na supstitucijskoj terapiji (4 metadon, 10 buprenorfin), dok je jedna osoba bila bez potrebe za supstitucijom terapijom.

U 2020., liječilo se 17 osoba zbog droga neopijatskog tipa. Sve one javile su se primarno zbog eksperimentiranja, štetnog uzimanja ili ovisnosti o marihuani. Kod njih petero, uz marihuanu, utvrdila se zlouporaba više psihotaktivnih tvari neopijatskog tipa (amfetamin, kokain).

Smanjuje se broj osoba koje na liječenje u Centar dolaze zbog ovisnosti o alkoholu te onih koje traže pomoć zbog drugih problema koji se tiču zaštite mentalnog zdravlja.

Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2020.

godina	svi liječeni	opijati	ostale droge (neopijati)	alkohol	ostalo
2001.	2	0	2	0	0
2002.	35	0	35	0	0
2003.	65	3	62	0	0
2004.	46	1	45	0	0
2005.	40	2	38	0	0
2006.	28	4	24	0	0
2007.	30	6	24	0	0
2008.	43	9	34	0	0
2009.	77	21	24	32	0
2010.	85	20	13	47	5
2011.	100	19	24	54	3
2012.	115	19	19	72	5
2013.	177	21	33	117	6
2014.	158	22	33	99	4
2015.	139	21	42	64	12
2016.	137	30	18	74	15
2017.	133	27	23	66	17
2018.	124	16	19	59	30
2019.	111	17	8	48	38
2020.	87	15	17	40	15

Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Od sveukupno 87 osoba koje su se javile na liječenje u Centar u 2020., po prvi put (novoevidentirane osobe) javilo se ukupno 49 osoba - 0 zbog opijata, 3 zbog ostalih droga neopijatskog tipa, 20 zbog alkohola, a 26 osoba zbog nekih drugih duševnih problema.

Osobe liječene u Centru za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije, 2001./2019. broj i udio prvi put liječenih

godina	svi liječeni	PRVI PUT LIJEČENI									
		ukupno		opijati		ostale droge (neopijati)		alkohol		ostalo	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
2001.	2	2	100,0	0	0,0	2	100,0	0	0,0	0	0,0
2002.	35	31	88,6	0	0,0	31	100,0	0	0,0	0	0,0
2003.	65	45	69,2	3	6,7	42	93,3	0	0,0	0	0,0
2004.	46	12	26,1	0	0,0	12	100,0	0	0,0	0	0,0
2005.	40	20	50,0	1	5,0	19	95,0	0	0,0	0	0,0
2006.	28	13	46,4	2	15,4	11	84,6	0	0,0	0	0,0
2007.	30	13	43,3	1	7,7	12	92,3	0	0,0	0	0,0
2008.	43	24	55,8	6	25,0	18	75,0	0	0,0	0	0,0
2009.	77	50	64,9	12	24,0	7	14,0	31	62,0	0	0,0
2010.	85	53	62,4	7	13,2	4	7,5	37	69,8	5	9,4
2011.	100	60	60,0	2	3,3	18	30	38	63,0	2	3,3
2012.	115	62	53,9	5	8,1	8	12,9	47	75,8	2	3,2
2013.	177	113	33,8	4	3,5	25	22,1	79	69,9	5	4,4
2014.	158	61	38,6	3	4,9	18	29,5	39	63,9	1	1,6
2015.	139	56	40,3	4	7,1	19	33,9	24	42,9	9	16,1
2016.	137	57	41,6	2	3,5	8	14,0	33	57,9	8	14,0
2017.	133	62	46,6	3	4,8	16	25,8	31	50,0	12	19,4
2018.	124	56	45,2	1	1,8	6	10,7	28	50,0	21	37,5
2019.	111	49	44,1	0	0,0	3	61	20	40,8	26	53,1
2020.	87	36	41,4	0	0,08	8	22,2	16	44,4	12	33,3

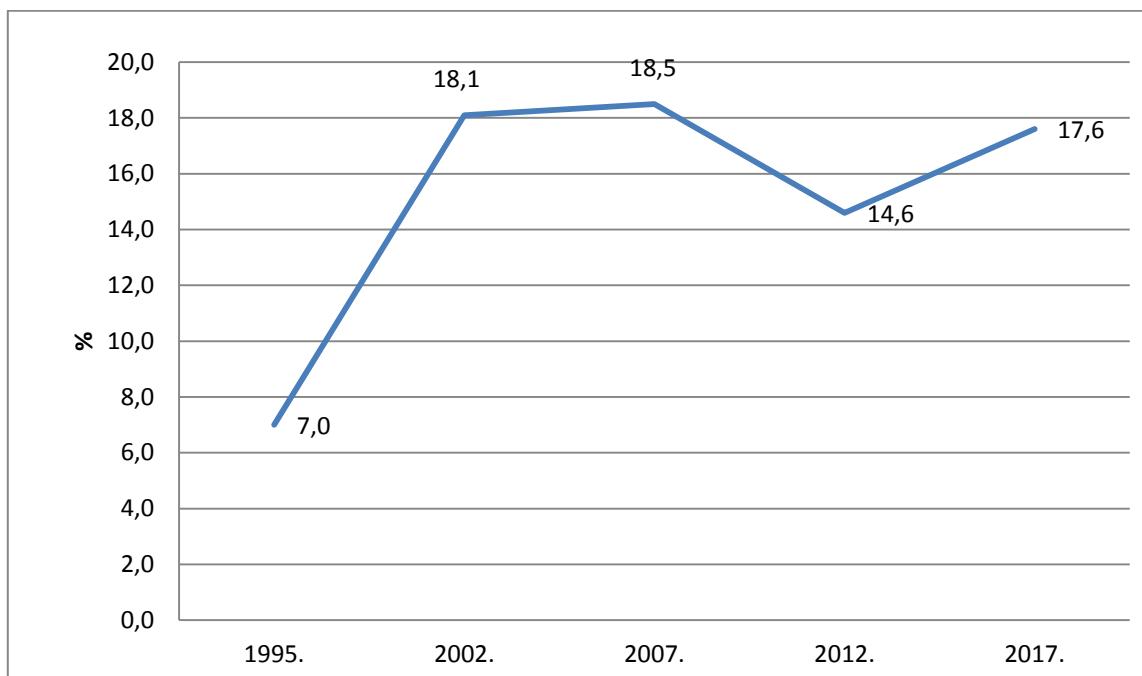
Izvor: Centar za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti Koprivničko-križevačke županije

Osim po broju lječenih osoba koje konzumiraju ovisnička sredstava, u Centru se provode istraživanja s ciljem praćenja raširenost problema uzimanja sredstava ovisnosti među srednjoškolcima, kod prvih i završnih razreda svih srednjih škola u županiji.

Prvo preliminarno istraživanje je provedeno 1995., a nadalje su istraživanja provedena 2002., 2007., 2012. i 2017. godine.

Iz podataka izdvajamo kako je ovo posljednje istraživanje provedeno 2017. pokazalo kako je konzumiranje droga među srednjoškolcima ponovno u porastu. Godine 2017., 17,6% učenika srednjih škola navelo je kako je probalo i konzumiralo neku drogu. Najčešće se konzumirala marihuana, ali je u velikom porastu bilo i konzumiranje sintetičkih droga (sintetskih kanabinoida).

Udio učenika srednjih škola Koprivničko-križevačke županije koji su konzumirali neku drogu

Ovisnost o alkoholu

Procjenjuje se kako u Hrvatskoj 15% odraslih muškaraca prekomjerno pije (250.000 stanovnika RH; 6.500 Koprivničko-križevačke županije). Prekomjerno pijenje alkohola u našoj županiji već je prepoznato kao veliki problem u sklopu istraživanja kroz projekt „Zdravih županija“ te je stavljeno u javnozdravstvene prioritete u županiji. Međusektorskom suradnjom našeg Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti s Prekršajnim sudom Koprivnica, Centrom za socijalnu skrb Koprivnica, Policijskom upravom Koprivnica te Općinskim državnim odvjetništvom iz Koprivnice, od 2009. godine osmišljena su i u zajednici implementirana dva nova programa našeg Centra: Savjetovalište za mlade (14-21 godine starosti) i Savjetovalište za odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola (od 21 godine starosti).

Broj osoba koje se javljaju u Savjetovalište za mlade i odrasle s problemom prekomjernog pijenja alkohola je u padu. Taj broj varira jer se osobe zbog problema prekomjernog pijenja u naš Centar javljaju prvenstveno po preporuci i rješenju CZSS i suda, nešto s psihijatrijskog odjela Opće bolnice Koprivnica, a zanemarivo malo jer dolaze samoinicijativno ili ih upućuje obiteljski liječnik koji je prepoznao problem.

Kretanje broj osoba uključenih u Savjetovalište za mlade i Savjetovališta za odrasle s problemom prekomjernog pijenja, 2009.-2020.

Godina	Ukupno		Savjetovalište za mlade		Savjetovalište za odrasle	
	svi	novi	svi	novi	svi	novi
2009.	31	31	18	18	13	13
2010.	47	37	14	10	33	27
2011.	54	38	12	10	42	28
2012.	72	47	9	7	63	40
2013.	117	79	23	20	94	59
2014.	99	39	14	8	85	31
2015.	64	24	9	5	55	19
2016.	74	33	15	9	59	24
2017.	66	31	16	12	50	19
2018.	59	28	16	13	43	15
2019.	48	20	9	4	39	16
2020.	40	16	6	4	34	12

Liječenje ovisnosti o alkoholu započinje pretežno institucionalno, u bolnici ili u Savjetovalištu Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, a može se nastaviti u klubovima liječenih alkoholičara (KLA) koji djeluju kao udruge građana. Na području Županije u 2020., djelovala su 4 kluba: dva u Koprivnici, te po jedan u Križevcima i Sv. Ivanu Žabnu a koji rade u ukupno šest terapijskih grupa. Klub u Đurđevcu prekinuo s radom krajem 2018. godine.

Ukupno je u klubove u 2020. bilo uključeno 89 članova - liječeni alkoholičar (bez članova obitelji). Općenito se smanjuje broja članova u klubovima zbog toga što nema redovitog „dotoka“ novih članova. Naime, novi članovi dolaze u klubove pretežno nakon liječenja u bolnici, a zbog opće društvene klime prema liječenju alkoholizma, društvene nebrige te stigmatizacije sve je manji broj osoba koje se nakon liječenja u zdravstvenim ustanovama odlučuje na nastavak liječenja i rehabilitaciju te socijalnu integraciju u KLA. Dodatnom pogoršanju stanja pridonijela je prošle godine pandemija COVID-19 bolesti.

Članovi KLA, 2005.-2019.

Godina	Broj članova
2005.	186
2006.	151
2007.	136
2008.	125
2009.	135
2010.	132
2011.	150
2012.	129
2013.	138
2014.	126
2015.	94
2016.	107
2017.	115
2018.	100
2019.	101
2020.	89

Izvor: Podaci prikupljeni iz izvješća Zajednice KLA Koprivničko-križevačke županije

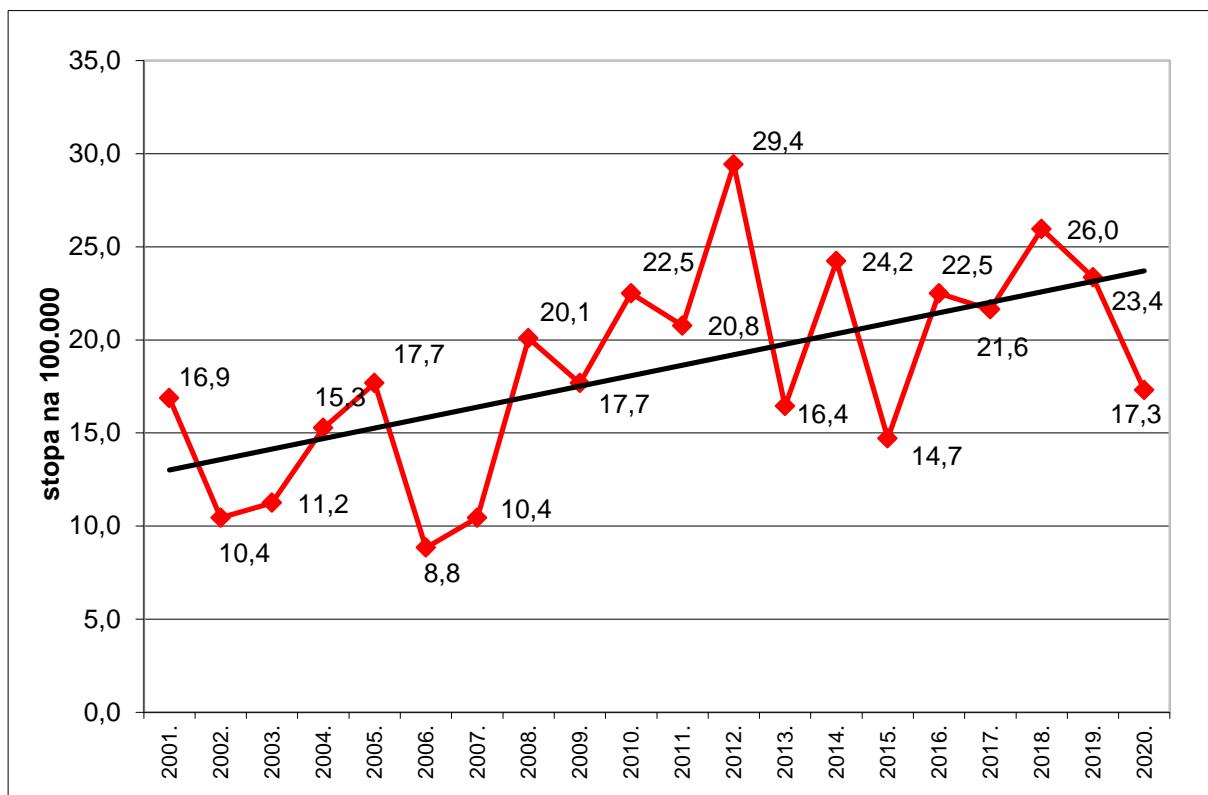
Smrtnost zbog bolesti jetre dobar je pokazatelj proširenosti alkoholizma, a da bi prikaz smrtnosti zbog posljedica prekomjernog pijenja bio što potpuniji mora se u obzir uzeti više dijagnoza.

U 2020., ukupno zbog posljedica prekomjernog pijenja (MKB-10, F10 i K70) umrle su 32 osobe od kojih su oko tri četvrtine odnosno 78,1% bili muškarci. Zbog alkoholizma (MKB-10, F10) umrlo je 12 osoba, (9 muškarac, 3 žene), a od alkoholne bolesti jetre (uključuje fibrozu i cirozu kao i zatajenje jetre zbog alkohola, MKB-10, K70) umrlo je 20 osoba, a njih 16 (80%) su bili muškarci. Prateći trendove duži niz godina, može se reći kako smrtnost od ciroze jetre većinom raste.

Broj umrlih osoba zbog ciroze jetre (K70) u Županiji, 2001.-2020.

godina	broj umrlih (K70)	stopa na 100.000
2001.	21	16,9
2002.	13	10,4
2003.	14	11,2
2004.	19	15,3
2005.	22	17,7
2006.	11	8,8
2007.	13	10,4
2008.	25	20,1
2009.	22	17,7
2010.	28	22,5
2011.	24	20,8
2012.	34	29,4
2013.	19	16,4
2014.	28	24,2
2015.	17	14,7
2016.	26	22,5
2017.	25	21,6
2018.	30	26,0
2019.	27	23,4
2020.	20	17,3

Smrtnost zbog ciroze jetre (K 70), oba spola, 2001.-2020.

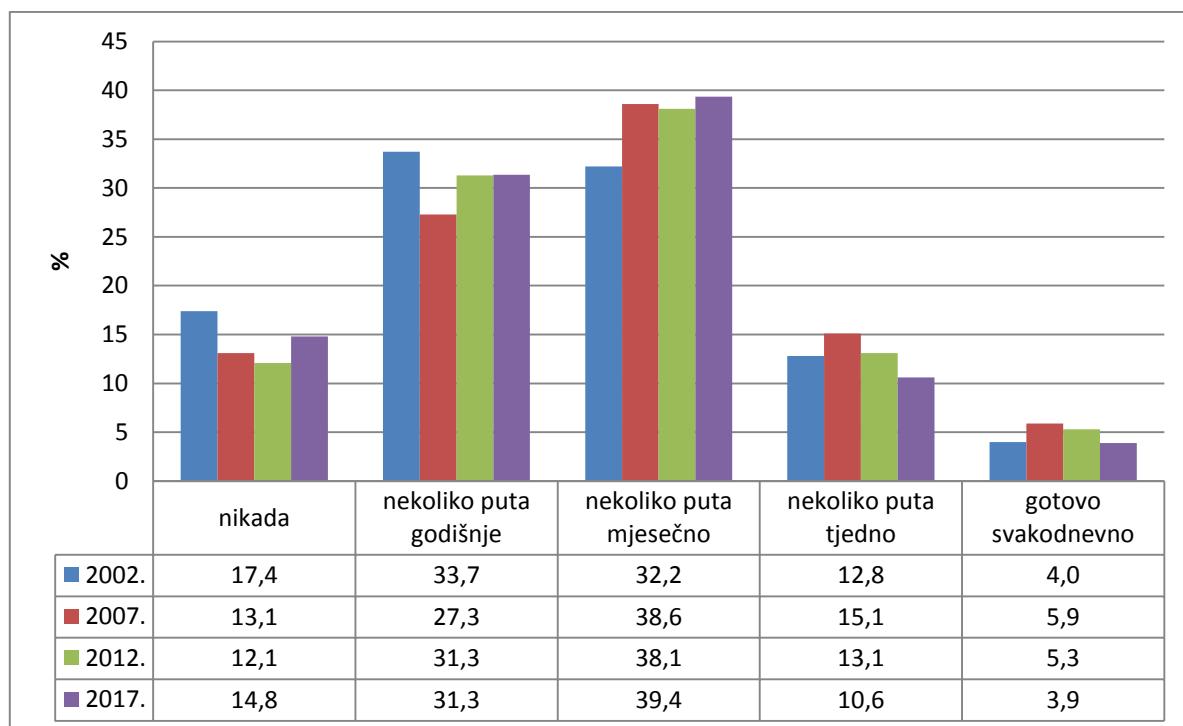

Izvor podataka o umrlim osobama: Državni zavod za statistiku

Prema istraživanju Centra za zaštitu mentalnog zdravlja i prevenciju ovisnosti, 2017. godine samo 14,8% srednjoškolaca navelo je kako nikada ne konzumira alkoholna pića. Pa ipak, to zadnje istraživanje budi blagi optimizam jer se u odnosu na prijašnje istraživanje blago povećao broj učenika koji nikada ne konzumiraju alkoholna pića, a istovremeno je smanjen broj onih koji svakodnevno konzumiraju alkoholna pića.

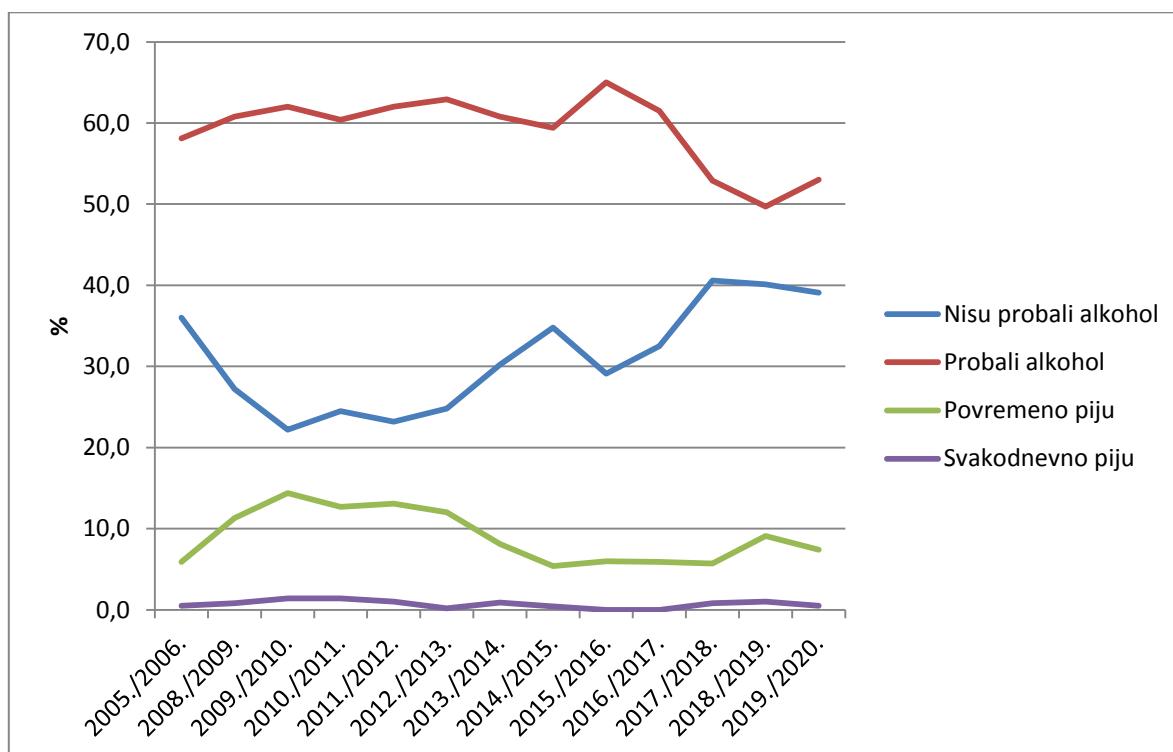
Istraživanja pokazuju kako se najviše alkohol konzumira prigodno (nekoliko puta godišnje) te prilikom mjesecnih izlazaka (nekoliko puta mjesечно).

Pijenje alkoholnih pića među učenicima srednjih škola u Koprivničko-križevačkoj županiji

U šestim razredima osnovnih škola, od 2001., Centar provodi preventivi program "Otvoreni kišobran". Istraživanje u školskoj godini 2019./2020. pokazalo je kako 61% učenika šestih razreda osnovne škole ima iskustvo s pijenjem (probali alkoholno piće, piju povremeno ili stalno) dok 39% učenika nije probalo alkoholna pića. Uspoređujući podatke svih dosadašnjih istraživanja, može se ipak uočiti blago povećavanje broja učenika 6. razreda osnove škole koji nisu probali piti alkohol. Nadamo se da će taj trend prevagnuti.

Pijenje alkoholnih pića među učenicima šestih razreda osnovne škole u Koprivničko-križevačkoj županiji, 2005.-2020.

XI.

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI

ZDRAVSTVENE USTANOVE I DJELATNICI U KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKOJ ŽUPANIJI u 2020.
po pojedinim zdravstvenim ustanovama

Djelatnici po pojedinim zdravstvenim ustanovama na dan 31.12. 2020.	ZDRAVSTVENI DJELATNICI						ADMINISTRATIVNO-TEHNIČKO OSOBLJE			SVEUKUPNO
	UKUPNO zdravstveni djelatnici	DOKTORI MEDICINE	DOKTORI DENTALNE MEDICINE	FARMACEUTI	ostali zdravstveni /nezdravstveni suradnici s VSS ¹	VŠS ²	SSS	administrativno osoblje	tehničko osoblje	
Opća bolnica Koprivnica	649	159	-	3	13	167	307	62	134	845
Dom zdravlja	138	29	15	-	2	32	60	11	32	181
Zavod za javno zdravstvo	48	15	-	-	5	14	14	6	4	58
Zavod za hitnu medicinu	95	16	-	-	-	14	65	5	38	138
Ordinacije privatne prakse	207	51	47	-	-	7	102	3	8	218
Zdravstvena njega	55	-	-	-	-	6	49	-	-	55
Ljekarne	145	-	-	66	-	1	78	10	10	165
SVEUKUPNO	1.337	270	62	69	20	261	675	97	226	1.660

Izvor: Podaci Zavoda za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije za 2020., a prema izvješćima pojedinih ustanova.

Napomena: 1. Ostali zdravstveni/nezdravstveni suradnici s VSS su: dr. veterine, dipl. sanitarni ing., ing. prehrambene biotehnologije, psiholozi, socijalni radnici i drugi koji sudjeluju u procesu dijagnostike, liječenja i zdravstvene zaštite

2. VSS su medicinske setre/ tehničari i- u toj skupini se prikazuju i one medicinske setre/tehničari s VSS koji su tako raspoređeni po sistematizaciji radnog mesta.